



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 508/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. septembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Juh Invest, s. r. o., Štefánikova 30, Štúrovo, zastúpenej advokátkou JUDr. Irenou Sopkovou, Hlavná 25, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd v spojení s porušením čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 40 K 3/2016 z 10. mája 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Juh Invest, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2018 doručená sťažnosť Juh Invest, s. r. o., Štefánikova 30, Štúrovo (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v spojení s porušením čl. 149 ústavy uznesením Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 40 K 3/2016 z 10. mája 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažnosť sťažovateľa sa týka konkurzného konania sp. zn. 40 K 3/2016 vedeného na majetok dlžníka – úpadcu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] „v konkurze“ (ďalej len „úpadca“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ predložil v rámci ponukového konania na speňaženie podniku úpadcu ako záujemca najvyššiu ponuku. Veriteľský výbor úpadcu prijal 19. apríla 2018 uznesenie č. 1, ktorým vyslovil súhlas s predajom podniku úpadcu víťaznému záujemcovi (sťažovateľovi, pozn.), ktorý na základe vyhodnotenia správcom z 5. apríla 2018 s názvom *„Oznámenie výsledku druhého kola ponukového konania na speňaženie podniku úpadcu... a predloženie víťaznej ponuky, predložil v rámci vyhláseného II. kola VPK zverejnenom v Obchodnom vestníku dňa 15. 3. 2018 pod č. OV 53/2018 K017493, najvyššiu ponuku.“*

Okresný súd uznesením z 2. mája 2018 pozastavil účinky uznesenia č. 1 prijatého na zasadnutí veriteľského výboru konaného 19. apríla 2018 až do právoplatného rozhodnutia súdu o návrhu nezabezpečených veriteľov na zrušenie dotknutého uznesenia.

Následne okresný súd napadnutým uznesením z 10. mája 2018 zrušil uznesenie č. 1 prijaté na zasadnutí veriteľského výboru konaného 19. apríla 2018.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

„Súd skonštatoval vychádzajúc z obsahu konkurzného spisu... že zabezpečení veritelia... a veriteľský výbor... uložili správcomi záväzný pokyn pri speňažovaní majetku úpadcu. V zmysle tohto záväzného pokynu je jediným kritériom pre víťaznú ponuku najvyššia ponúknutá cena, a to bez stanovenia minimálnej výšky ponuky pre ponukové konanie.“

Následne súd víťaznú ponuku – sťažovateľa na svojom zasadnutí 19. 4. 2018 vyhodnotil v súlade so záväzným pokynom ako najvyššiu a podľa rozhodnutia veriteľského výboru schválil túto ponuku a súhlasil s predajom podniku sťažovateľovi.

V rozhodnutí súdu súd uvádza, že povinnosťou správcu ako aj príslušného orgánu bolo zaoberať sa primeranosťou víťaznej ponuky, a to najmä v prípade veriteľského výboru, ktorý predstavuje zástupcu nezabezpečených veriteľov a je zo zákona povinný konať v spoločnom záujme všetkých nezabezpečených veriteľov. Pri posudzovaní primeranosti víťaznej ponuky veriteľský výbor ako člen príslušného orgánu musí konať v spoločnom záujme všetkých nezabezpečených veriteľov, pričom základnou zásadou speňažovania majetku podliehajúceho konkurzu je v zmysle § 91 ods. 2 ZKR získanie čo najvyššieho výťažku, v čo najkratšom čase s vynaložením čo najnižších nákladov. Tieto tri zložky musia byť vo vzájomnej rovnováhe a je potrebné k nim pristupovať individuálne, v každom konkrétnom prípade, na základe konkrétnych skutočností a okolností prípadu.

Podľa názoru súdu víťazná ponuka vo výške 51.500,- EUR nebola schválená žiadnym z nezabezpečených veriteľov. Súd ďalej uviedol, že obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] so sídlom [REDAKOVANÉ] dňa 2. 5. 2018 doručila oznámenie zo dňa 30. 4. 2018, v ktorom uviedla, že ako záujemca v 2. kole ponúkla kúpnu cenu 52.255,- EUR, pričom víťazná ponuka predstavovala sumu 51.500,- EUR, čo je o 3.000,- EUR vyššia ponuka. Konateľ obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] so sídlom [REDAKOVANÉ] na výsluchu dňa 9. 5. 2018 ako svedok uviedol, že je rozhodnutý v prípade, že by ponukové konanie pokračovalo ponúknuť kúpnu cenu 65.000,- EUR. Súd mal preto za to, že vzhľadom na doterajší vývoj záujmu o kúpu speňažovaného majetku a skutočnosť, že sa jedná len o 2. kolo ponukového konania možno v prípade ďalšieho kola ponukového konania odôvodnene predpokladať finančný efekt pre konkurznú podstatu, a to s prihliadnutím na náklady 2. kola ponukového konania a zanedbateľné predĺženie procesu speňažovania predmetného majetku.

Súčasne súd uviedol, že je si vedomý, že deklarovaný záujem spoločnosti [REDAKOVANÉ] nie je riadnou ponukou v ponukovom konaní, je však z vyjadrenia uvedenej spoločnosti zrejmý potenciál speňažovaného majetku na jeho vyšší výnos, príp. pokračovania speňažovania majetku. K záväznému pokynu súd uviedol, že záujemcovia o kúpu speňažovaného majetku nesmú konať špekulatívne a musia

rešpektovať tento záväzný pokyn a aj s poukazom na zistený záujem o predmetný majetok, pretože záväzný pokyn nie je nastavený na licitovanie výšky kúpnej ceny, ale víťaznou sa stáva najvyššia ponúknutá kúpna cena, teda záujemcovia musia zväziť svoje finančné možnosti, silu záujmu i možnosť ponuky vyššej kúpnej ceny, teda nie je miesto na špekulatívne zvyšovanie kúpnej ceny o neopodstatnené sumu, resp. nie je miesto na tvrdenie záujmu urobiť ponuky s vyššou kúpnu cenou po skončení konkurzného kola ponukového konania so zistením, aké ponuky urobili ostatní záujemcovia.

Je zrejmé, že správca konal v súlade so záväzným pokynom príslušného orgánu pri speňažovaní majetku. Veriteľský výbor na svojom zasadnutí dňa 19. 4. 2018 súhlasil s predloženou najvyššou ponukou, uložil správcovi v súlade so záväzným pokynom pristúpiť k speňaženiu majetku pre úspešného záujemcu.

Samotní veritelia ako aj správca sa vo svojom vyjadrení k návrhu nezabezpečeného veriteľa vyjadrili tak, že ponuku obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] nemožno považovať za riadnu ponuku, nakoľko táto nebola doručená v žiadnom kole ponukového konania a súčasne úpadca nie je po vyhlásení konkurzu oprávnený nakladať s majetku, keď toto oprávnenie prešlo na správcu. Správcovi žiadna ponuka ani oznámenie záujmu o predmet ponukového konania nebola doručená.

Z toho je zrejmé, že je to práve porušovateľ, ktorý sám na jednej strane tvrdí, že záväzný pokyn vydaný príslušným oprávneným orgánom je tým, čo je potrebné rešpektovať a na druhej strane tvrdí, že každý záujemca, ktorý prejaví záujem o kúpu majetku musí tento záväzný pokyn rešpektovať a nie špekulatívne vyčkávať na ponuky, ktoré už boli doručené správcovi a podľa nich správca postupuje.

Nie je zrejmé, z akého zákonného ustanovenia porušovateľ vychádzal, ak sám skonštatoval, že pre speňažovanie majetku platia zákonné ustanovenia ZKR, na ktoré poukazujeme a ponuky musia byť doručované záujemcami v lehotách stanovených správcom podľa záväzného pokynu a nie je možné akceptovať iba ponuky prednesené domnelými záujemcami mimo ponukového konania. Takéto konštatovanie porušovateľa je priamo v rozpore so ZKR, resp. ustanoveniami so speňažovaním majetku. Navyše je treba uviesť, že obidvaja, tzv. záujemcovia, ktorých cituje porušovateľ vo svojom rozhodnutí sú vlastníci a konateľ úpadcu, a jeho zamestnanec, ktorý bol tiež ako konateľ v minulosti a má

snahu zapojiť sa do ponukového konania cez spoločnosť, ktorá nebola úspešná v riadnom ponukovom konaní.

Na druhej strane vychádzajúc z premisy zákonnosti a spravodlivosti konkurzného konania i práva vlastníť majetok s poukazom na právnu istotu, že súdy budú konať podľa zákonov tejto republiky, sťažovateľ dospel k názoru, že tomu tak nie je. Postupoval podľa pravidiel i zákonov konkurzného konania, ponúkol najvyššiu cenu speňažovaného majetku v termínoch a lehotách stanovených na to oprávnenou osobou. Jeho ponuka bola riadne schválená veriteľským výborom, no napriek tomu ostal v právnej neistote, keď sťažovateľ nezákonným spôsobom do posledného formálneho nadobudnutia majetku, o ktorý prejavil záujem, zaplatil za neho a mal spracovaný podnikateľský zámer k jeho ďalšiemu využitiu.“

Na základe tejto argumentácie sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny v spojení s porušením čl. 149 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu z 10. mája 2018, napadnuté uznesenie okresného súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a prizná mu úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ústavný súd vo svojej judikatúre uvádza, že viazanosť návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami vyplývajúcimi z § 50 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah a predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011, IV. ÚS 612/2013). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy alebo medzinárodnej zmluvy, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07, IV. ÚS 612/2013).

Postupujúc podľa uvedenej stabilnej judikatúry ústavný súd neprihliadol na námietku porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorú sťažovateľ uviedol len v odôvodnení sťažnosti.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ k sťažnosti nepriložil napadnuté uznesenie okresného súdu a ani žiadne ďalšie dôkazy, ktorými by preukazoval opodstatnenosť svojich námietok. Vzhľadom na zastúpenie sťažovateľa kvalifikovaným právnym zástupcom, ústavný súd ho nevyzýval na doplnenie sťažnosti a pri predbežnom prejednaní sťažnosti vychádzal z argumentácie uvedenej v sťažnosti a z napadnutého uznesenia, ktoré si ústavný súd zaobstaral z Obchodného vestníka.

Okresný súd napadnutým uznesením z 10. mája 2018 rozhodol o návrhu nezabezpečených veriteľov tak, že zrušil „uznesenie č. 1 prijaté na zasadnutí veriteľského výboru konanom dňa 19. 04. 2018, ktorým veriteľský výbor súhlasil s predajom podniku úpadcu víťaznému záujemcovi (sťažovateľovi, pozn.), ktorý na základe vyhodnotenia správcom zo dňa 05. 04. 2018 s názvom Oznámenie výsledku druhého kola ponukového konania na speňaženie podniku úpadcu... a predloženie víťaznej ponuky, predložil v rámci

vyhláseného II. kola VPK zverejnenom v Obchodnom vestníku dňa 15. 03. 2018 pod č. OV 53/2018 K017493, najvyššiu ponuku“.

Napadnuté uznesenie okresného súdu neobsahuje odôvodnenie.

Zákonným základom napadnutého uznesenia okresného súdu je § 38 ods. 7 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“).

Podľa § 38 ods. 7 zákona o konkurze každý veriteľ zistenej nezabezpečenej pohľadávky sa môže do troch dní od zverejnenia uznesenia veriteľského výboru v Obchodnom vestníku domáhať, aby súd zrušil uznesenie veriteľského výboru z dôvodu jeho rozporu so spoločným záujmom nezabezpečených veriteľov. Ak je napadnuté uznesenie veriteľského výboru v rozpore so spoločným záujmom nezabezpečených veriteľov, súd napadnuté uznesenie veriteľského výboru do siedmich dní od doručenia návrhu zruší, inak návrh v rovnakej lehote zamietne. Do rozhodnutia vo veci môže súd aj bez návrhu účinky uznesenia veriteľského výboru pozastaviť.

Sťažovateľ nenamieta, že návrh podľa § 38 ods. 7 zákona o konkurze nebol podaný oprávnenou osobou, t. j. veriteľom zistenej nezabezpečenej pohľadávky, a nenamieta nedodržanie zákonnej lehoty na podanie návrhu na zrušenie uznesenia veriteľského výboru. Namieta, že nebola splnená zákonná podmienka na zrušenie uznesenia veriteľského výboru, t. j. rozpor uznesenia veriteľského výboru so spoločným záujmom nezabezpečených veriteľov. V rámci argumentácie sťažovateľ poukazuje na to, že obchodná spoločnosť [REDACTED] mala uviesť, že ak by ponukové konanie pokračovalo, bola by ochotná ponúknuť za podnik úpadcu 65 000 €. Sťažovateľ namieta, že takýto prísľub nemožno považovať za ponuku, pričom tento záujemca sa mal zapojiť do ponukového konania a dať záväznú ponuku. Okrem uvedeného však sťažovateľ uvádza, že obchodná spoločnosť [REDACTED], „doručila oznámenie zo dňa 30. 4. 2018, v ktorom uviedla, že ako záujemca v 2. kole ponúkla kúpnu cenu 52.255,- EUR, pričom víťazná ponuka predstavovala sumu 51.500,- EUR...“. Z uvedeného tvrdenia takto vyplýva, že v ponukovom konaní iný záujemca ako sťažovateľ predložil vyššiu ponuku

ako sťažovateľ, pritom ponuka sťažovateľa mala byť vyhodnotená ako najvyššia ponuka. Priamo z argumentácie sťažovateľa takto vyplýva taká skutková okolnosť, ktorá indikuje rozpor uznesenia veriteľského výboru so spoločným záujmom nezabezpečených veriteľov, keďže sťažovateľ mal uspieť s ponukou, ktorá je nižšia ako ponuka iného záujemcu.

Sťažovateľ v sťažnosti takto neuviedol skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť prijať záver o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu z 10. mája 2018 po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Sťažovateľ neuviedol v sťažnosti takú argumentáciu, ktorá by naznačovala možnú príčinnú súvislosť medzi obsahom základného práva podľa čl. 38 ods. 2 listiny a napadnutým uznesením okresného súdu. Napokon čl. 149 ústavy upravuje všeobecnú právomoc prokuratúry Slovenskej republiky, pričom z argumentácie sťažovateľa nemožno identifikovať príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením uvedeného článku ústavy a napadnutým uznesením okresného súdu.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2018